

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0412U002832

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-06-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Товчигречка Леся Вікторівна

2. Tovchigrechka Lesya Viktorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-05-2012

Спеціальність за освітою: 8.18010021

Місце роботи здобувача: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: 40002, м. Суми, вул. Роменська, 87

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 55.053.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: 40002, м. Суми, вул. Роменська, 87

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.09.91

Тема дисертації:

1. Двомовна освіта в університетах США (кінець XX - початок XXI століття)
2. The Bilingual Education in the USA Universities (the end of the XX-beginning of the XXI century)

Реферат:

1. Дисертацію присвячено з'ясуванню теоретичних та методичних засад двомовної освіти в університетах США в кінці XX - на початку XXI століття. Схарактеризовано стан розроблення проблеми двомовної освіти в університетах США та понятійно-термінологічний апарат дослідження. Визначено передумови становлення двомовної освіти в країні, чинники, що впливають на розвиток двомовної освіти на сучасному етапі (демографічний, глобалізаційний, економічний, інформаційно-технологічний, соціально-освітній) та етапи мовної політики в США (започаткування 1963-1967 рр., поширення 1968-1980 рр., обмеження 1981-2008 рр., відновлення 2009 р. - донині). Обґрунтовано змістові засади двомовної освіти в університетах США та окреслено форми і методи її організації. Висвітлено специфіку двомовної освіти в Україні та перспективи використання прогресивного досвіду двомовної освіти США у вітчизняних вищих навчальних закладах.
2. The thesis is devoted to the theoretical and methodical bases of bilingual education in the US universities. On the basis of scientific literature and normative documents analysis the actuality of the problem and essence of the

research subject have been defined. It has been found out that bilingual and multilingual education function in the context of multicultural policy. The main multicultural theories defining the way of bilingual education development have been characterized: multicultural citizenship theory of W. Kimlika, multicultural liberalism theory of M. Waltzer, cultural pluralism theory of G. Callen, transformational multiculturalism theory of B. Martin. Two theoretical approaches to the bilingual education have been singled out: monoglossic and heteroglossic. It has been determined that within the monoglossic theory function additive and subtractive types of bilingual education and the following bilingual education models are used: transitional, submersion, first language learning, English as a second language, immersion. The heteroglossic theory comprises dynamic and recursive types of bilingual education and the following bilingual education models are used: the first language immersion, developmental, two-way immersion, multilingual. It has been underlined that modern bilingual education is mostly based on the heteroglossic theory and heteroglossic types and models of bilingual education are widely used in the US universities. The definitions of the basic notions of the investigation ("bilingualism", "bilingual education", "multiculturalism", "multicultural education", "language policy", "forms of bilingual instruction", "methods of bilingual instruction") have been specified. The historical-retrospective and chronological analysis of American bilingual education development has been carried out and the preconditions of bilingual education development have been singled out: ethnicity of the founders of the country; educational needs of immigrant communities; establishment of bilingual schools and deficiency of proficient bilingual teachers; English learning courses for ethnic minorities workers as a prototype of modern bilingual professional programs in the US universities. It has been discovered that language policy in the USA was influenced by federal and state court decisions concerning bilingual education. The analysis of court decisions and legislation on bilingual education enabled distinguishing four periods of American language policy (foundation period, 1963-1967, extension period, 1968-1980, restriction period, 1981-2008, renovation period, 2009 - till now). The following factors, influencing the development of bilingual education on the contemporary period, have been distinguished: demographic, economical, global education, technological, social. The main strategies of higher bilingual education development have been singled out: focus on "adult" students, development and implementation of on-line instructional courses, training of effective bilingual teachers. The following forms of bilingual instruction in the US universities have been described: lectures, project work, cooperation, individual consultations, self-education, electronic learning and interactive learning. The content bases of bilingual programs of the following universities have been analysed: Arizona university, California university, Kansas university, New York university, Texas A&M university, Steinhart university, Albany university, Stony Brook university, West Carolina university, West New Mexico university, Utah state university. It has been found out that Teaching English as a Second Language (TESOL) program is aimed at bilingual teachers preparation, Bilingual education program prepares bilingual teacher, educational leaders and researchers in the field of bilingual and multicultural education, Vocational Bilingual Program offer vocational education through bilingual instruction, Heritage Language Revival program concentrate on the language minority students native language development. It has been determined that bilingual education of Ukraine and that of the USA are similar according to the following criteria: regional conditionality of bilingual education, intensified attention to the ethnic minorities' education problems, the legislation as for the ethnic minorities education. The proposals for the creative adaptation of positive American bilingual education experience for the Ukrainian education are given within the following models: "Native Language and Ukrainian Language", "Ukrainian Language and Foreign Language", "Multilingual".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайличенко Олег Володимирович

2. Mykhaylichenko Oleg Volodymyrovych

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузнецова Олена Юріївна

2. Кузнецова Олена Юріївна

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заболотна Оксана Адольфівна
2. Заболотна Оксана Адольфівна

Кваліфікація: к.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сбруєва Аліна Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сбруєва Аліна Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.